

DE GULDEN SPORENSLAG VAN 11 JULI 1302

1. De Gulden Sporenslag is een fase in de politiek van de Franse koningen om het graafschap Vlaanderen rechtstreeks onder de Franse kroon te brengen of om het ten minste minder macht en kracht te geven, zodat het gemakkelijker binnen de invloedssfeer van het Franse hof zou vallen. Denken wij maar aan de pogingen om Franse gunstelingen als graaf aan te stellen (bvb Willem Clito), de strijd van Filips van de Elzas met Philippe-Auguste (1187), de slag van Bouvines (1214), de splitsing van Vlaanderen en Henegouwen door Lodewijk IX (1246), de rechtstreekse onderhandelingen tussen de koning en sommige Vlaamse steden (1295)
2. In 1300 werd Vlaanderen volledig bezet en als kroondomein onder het rechtstreeks gezag van de Franse kroon gebracht. Dit was het orgelpunt na een reeks strubbelingen nadat de koning, Philippe le Bel, de Vlaamse graaf, Guy (Gewijde) de Dampierre beschuldigd had van ontrouw als leenman tegenover zijn leenheer (nadat Gewijde de Feodale banden tussen hem en zijn leenheer had verbroken - begin 1297) en de graaf had gevangen gezet samen met een aantal mensen uit zijn omgeving
3. Het bewind over Vlaanderen werd waargenomen door Jacques de Saint-Pol (of, de Châtillon). De koning zelf bezocht in mei 1301 zijn nieuw gewest samen met zijn echtgenote Jeanne de Navarre, zowel in Gent als in Brugge. In Brugge hadden de koningsgezinden (patriciërs en magistraten) zich voor de gelegenheid, op stadskosten, feestelijk uitgedost, wat aanleiding gaf tot rellen met het "gemeen" dat, onder leiding van Pieter de Coninck, tegen deze grote uitgaven gewelddadig protesteerde. Met gevolg dat de magistraat deze Pieter en enkele van zijn medestanders liet op sluiten, doch dezen werden spoedig daarna weer bevrijd door "het volk".
4. De directe aanleiding tot de slag van 11 juli 1302 waren de "Brugse metten" (17/18 mei 1302) waarbij tegenstanders van het Franse regime een groot aantal van de aanwezige bezettingstroepen vermoordden. Robert de Châtillon kon evenwel ontsnappen aan die moordpartij. Dit was het teken voor een bevrijdingsbeweging van een aantal Vlaamse steden, met uitzondering van Gent, dat niet in dit scenario mee stapte
5. Ter vergelding van deze moordpartij bracht de koning reeds eind juni een grote troepenmacht op de been in Lens, onder bevel van Robert d'Artois, die naar Vlaanderen oprukte. Vooral het Franse leger bestond, naast voetvolk, uit een groot aantal ridders. Het "Vlaamse heir" bestond voornamelijk uit voetvolk en een beperkt aantal ruiters. De beslissende slag werd uitgestreden aan de Groeninge beek in Kortrijk waarachter het Vlaamse leger had postgevat. Dit leger van ambachtslieden en boeren wist deze geduchte troepenmacht te overwinnen waarbij een deel van de aanvallers meedogenloos werd afgeslacht en de rest het slagveld ontvluchtte..
6. De gulden Sporenslag was niet zomaar een veldslag zoals er zo vele waren in die roerige tijden. Op de tijdgenoten -voor en tegenstanders- maakte deze overwinning van een samenraapsel van ongetrainde strijders op een beroepsleger van goed uitgeruste tegenstanders een grote indruk. Honderden edellieden "de bloem der Christenhede", zoals De kroniekschrijver Lodewijk Van Velthem het verwoordde, waren neergeveld. Ook een talrijke schare Brabanders, die met de Fransen meevocht, behoorden bij de doden. Vele tientallen vergulde sporen werden op het slagveld ingezameld en in de Kortrijkse Onze lieve Vrouwe kerk opgehangen. De slag gaf bij een tijdgenoot aanleiding tot de satirische "Passio Francorum secundum Flamingos"(in het Latijn), die de draak steekt met het Franse invasieleger ((handschrift in British Museum) terwijl van Franse kant, eveneens in het Latijn, in